

О.Є. ЛАПШИН, д-р техн. наук, проф., О.С. ВЕРЕСТЮК, магістр
Криворізький національний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ ОПЕРАТИВНИХ ДІЙ ГІРНИЧОРЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПРИ АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ НА ШАХТАХ МЕТІНВЕСТУ

В останні роки помітно збільшується рівень травматизму та нещасних випадків на гірничодобувних підприємствах нашого міста. Основним негативним фактором, що сприяє збільшенню травматизму на шахтах Кривого Рогу є застаріле обладнання, недосконале впровадження організаційно-технічних вимог з правил безпеки та невиконання робітниками вимог з техніки безпеки під час робочого процесу, що призводить до виникнення аварійних ситуацій. При їх виникненні основну операцію по порятунку постраждалих виконує Державний воєнізований гірничорятувальний загін (ДВГРЗ), який являє службу з порятунку людей, запобіганню і ліквідації аварій та їх наслідків на гірничих підприємствах. Якщо ці аварії загрожують людям та матеріальним цінностям, що знаходяться в гірничих виробках, викликані непередбаченими ситуаціями, які призводять до підземних пожеж, раптових викидів пилу або газу, травм, тоді, в свою чергу, це завдає збитків підприємству.

На всіх етапах розробки та функціонування гірничовидобувного підприємства, паралельно роботі самого підприємства функціонує, Державний воєнізований гірничорятувальний загін. Який в свою чергу надає місцевим державним адміністраціям пропозиції щодо поліпшення протиаварійного стану на підприємствах та усунення виявлених порушень щодо вимог дотримання техногенної безпеки.

Для інформування населення та навчальних закладів ДВГРЗ проводить показові тренування з порятунку постраждалих при аварійних ситуаціях та надання невідкладної допомоги потерпілому. Як наглядний приклад використовується навчальна шахта, в якій відтворюються різні надзвичайні ситуації та способи подолання небезпечного середовища. При порятунку людей загін використовує технічні прилади та засоби індивідуального захисту, що дозволяє їм виконувати всі види гірничорятувальних робіт, а саме: дихальні апарати (респіратори, саморятівники, апарати штучного дихання); обладнання для ліквідації наслідків вибухів, раптових викидів вугілля, породи і газу, гасіння підземних пожеж; засоби зв'язку та сигналізації; прилади для аналізу газового складу шахтного повітря; обладнання для ліквідації наслідків обвалів; транспортні засоби, тощо [1,2].

В штабі ДВГРЗ розроблена тактично-технічна програма підготовки підрозділів, яка включає в себе: теоретичну підготовку, відпрацювання прийомів оперативних дій в умовах задимленої атмосфери, поганої видимості, необхідних при ліквідації аварій; практичні вправи в респіраторних в діючих шахтах і навчальних штреках, застосування устаткування і механізмів, що використовуються гірничорятувальниками при ліквідації аварій. Навчання організують відповідно до програм і графіків несення служби особовим складом, при цьому підготовка залежить від типу і виду діяльності підприємства і найбільш характерних аварій, які необхідно ліквідувати підрозділам загонів [3].

В гірничорятувальних загонах для підвищення професійних навичок проводять командирські навчання, результатом якого є підготовка кваліфікованих інженерів-гірничорятувальників, здатних при складних обставинах прийняти правильне рішення, яке забезпечить швидку ліквідацію аварії.

Тези доповіді присвячено обґрунтуванню дій гірничорятувальних підрозділів при виникненні аварій на гірничорудних підприємствах та методів боротьби з небезпечними ситуаціями.

Список літератури

1. Безопасность ведения горных работ и горноспасательное дело: / **К.З.Ушаков, Н.О.Каледина, Б.Ф. Кири** и др. – М.:Изд. МГГУ, 2002. – 487 с.
2. **Лапшин О.Є.** Охорона праці в гірництві: підручник / **О.Є.Лапшин, О.О. Лапшин, Д.О.Лапшина.** – Кривий Ріг : редакційно-видавничий відділ Криворізького національного університету, 2018. – 276 с., з іл.
3. **Євстратенко І.А.** Гірничорятувальна справа на гірничорудних підприємствах / **І.А. Євстратенко, І.Б.Ошмянський, Л.І.Євстратенко.** – Кривий Ріг: Діоніс (Чернявський Д.О.), 2012. – 270 с.